

Маңғыстау облысының орта білім беру ұйымдарындағы психологиялық қызметтік жұмыс істеу қағидаларын бекіту туралы

Күшін жойған

Маңғыстау облысы әкімдігінің 2015 жылғы 22 сәуірдегі № 115 қаулысы. Маңғыстау облысы Әділет департаментінде 2015 жылғы 15 мамырда № 2722 болып тіркелді. Күші жойылды-Маңғыстау облысы әкімдігінің 2022 жылғы 27 тамыздағы № 156 қаулысымен

Ескерту. Күші жойылды - Маңғыстау облысы әкімдігінің 27.08.2022 № 156 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

РҚАО-ның ескертпесі.

Құжаттың мәтінінде түпнұсқаның пунктуациясы мен орфографиясы сақталған.

"Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес облыс әкімдігі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Маңғыстау облысының орта білім беру ұйымдарындағы психологиялық қызметтің жұмыс істеу қағидалары бекітілсін.

2. "Маңғыстау облысының білім басқармасы" мемлекеттік мекемесі осы қаулының "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесі мен бұқаралық ақпарат құралдарында ресми жариялануын, Маңғыстау облысы әкімдігінің интернет-ресурсында орналасуын қамтамасыз етсін.

3. Осы қаулының орындалуын бақылау облыс әкімінің орынбасары Б.Ғ. Нұрғазиеваға жүктелсін.

4. Осы қаулы әділет органдарында мемлекеттік тіркелген күннен бастап күшіне енеді және ол алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Облыс әкімі

А. Айдарбаев

"КЕЛІСІЛДІ"

"Маңғыстау облысының
білім басқармасы" мемлекеттік мекемесі
басшысының міндетін атқарушы

З.Ж. Тастемірова

22 сәуір 2015 ж.

Маңғыстау облысының орта білім беру ұйымдарындағы психологиялық қызметтің жұмыс істеу қағидалары

1. Жалпы ережелер

1. Осы Маңғыстау облысының орта білім беру ұйымдарындағы психологиялық қызметтің жұмыс істеу қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) Маңғыстау облысының орта білім беру ұйымдарында психологиялық қызметтің жұмысын (бұдан әрі – Психологиялық қызмет) реттейді.

2. Психологиялық қызмет көрсету Қазақстан Республикасының Конституциясы, "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңы, Бала құқықтары туралы конвенция, сондай-ақ осы Қағидалар шеңберінде жүзеге асырылады.

3. Психологиялық қызметтің құрылымы білім беру ұйымдарының тұрпатына, түріне және қажеттілігіне, педагог-психологтар штатының бірлік санына қарай айқындалады.

4. Психологиялық қызметтің құрамына педагог-психологтар, әлеуметтік педагогтар, сынып жетекшілері, медициналық қызметкерлер, келісім бойынша ата-аналар комитетінің өкілдері кіреді.

5. Психологиялық қызметтің құжаттамасы:

1) осы Қағидаларды;

2) орта білім беру ұйымының басшысымен бекітілген Психологиялық қызметтің күнтізбелік жұмыс жоспарын;

3) орта білім беру ұйымдарының басшымен бекітілетін психологиялық диагностикалау (бұдан әрі - психодиагностикалау), психологиялық тренингтердің, дамыту және түзету жұмыстарының бағдарламаларын;

4) психологиялық сабақтардың, тренингтердің және басқа да психологиялық жұмыс түрлерінің әдістемелік әзірлемелерін;

5) психодиагностикалық әдістемелердің деректер банкі мен тізбесін;

6) білім алушылардың, тәрбиеленушілердің психологиялық дамуы туралы жеке карталарын, топтық психологиялық портреттерін;

7) психологиялық тексерудің нәтижелерін, қорытындысы мен ұсынымдарын;

8) орта білім беру ұйымы басшысының мөрімен бекітілген психологиялық қызметтің жұмыс түрлерін (психодиагностикалар, дамыту, түзету, ағартушылық, сараптамалық, әдістемелік жұмыстарды, жеке және топтық консультация беру, психологиялық қызметке сұраныс беру) есепке алуды тіркеу журналын;

9) белгіленген кезеңдерде (жартыжылдық, жылдық) Психологиялық қызметтің жұмысы туралы талдамалы есептерді қамтиды.

2. Психологиялық қызметтің мақсаттары мен міндеттері

6. Психологиялық қызметтің мақсаты –білім алушылардың психикалық және психологиялық денсаулығын сақтауға жағдай жасау, білім беру ұйымдарында қолайлы әлеуметтік-психологиялық ахуал жасау және оқу-тәрбиелеу үдерісіне қатысушыларға психологиялық-педагогикалық қолдау көрсету.

7. Психологиялық қызметтің міндеттері:

1) білім алушылардың тұлғалық және зияткерлік дамуына ықпал ету, өзін-өзі тәрбиелеу және өзін-өзі дамыту қабілетін қалыптастыру;

2) білім алушыларға ақпараттық қоғамның жылдам дамуында олардың табысты әлеуметтенуіне психологиялық тұрғыдан жәрдем көрсету;

3) білім алушылардың тұлғасын психологиялық-педагогикалық зерделеу негізінде әрбір білім алушыны жеке тұрғыдан қамтамасыз ету;

4) психодиагностикалауды жүргізу және білім алушылардың шығармашылық әлеуетін дамыту;

5) білім алушылардың психологиялық қиыншылықтар мен проблемаларын шешу бойынша психологиялық түзету жұмыстарын жүзеге асыру;

6) білім алушылардың психикалық денсаулығын сақтау;

7) психологиялық-педагогикалық проблемаларды шешуде және оқу-тәрбие жұмыстарының қолайлы әдістерін таңдауда ата-аналар мен педагогтерге (немесе оларлы ауыстыратын тұлғаларға) консультациялық көмек көрсету.

3. Психологиялық қызмет жұмысының негізгі бағыттары мен мазмұны

8. Психологиялық қызмет өз қызметін келесі бағыттар бойынша жүзеге асырады: психодиагностикалық, консультациялық, ағартушылық-профилактикалық, түзету-дамытушылық.

9. Психодиагностикалық бағыттар:

1) олардың психикалық дамуын айқындау мақсатында білім алушыларды психодиагностикалау;

2) білім алушылардың бейімделуі, дамуы мен әлеуметтенуі мақсатында оларды кешенді психологиялық тексеру;

3) білім алушылардың қабілеттілігі, қызығушылығы және икемділігін психодиагностикалау;

4) психодиагностикалаудың қорытындысы бойынша тұжырымдамалар мен ұсыныстарды дайындау.

10. Консультациялық бағыттар:

1) білім алушыларға, ата-аналарға (немесе оларды ауыстыратын тұлғаларға) мен педагогтерге олардың сұранысы бойынша консультация беру;

2) білім алушыларға, ата-аналарға (немесе оларды ауыстыратын тұлғаларға) мен педагогтерге жеке тұлғалық, кәсіптік өзін-өзі айқындау проблемалары және қоршаған ортамен өзара қарым-қатынастар бойынша жеке консультация жүргізу;

3) күйзелістік жағдайдағы, жанжалдық, қатты эмоционалды күйзелістік жағдайдағы білім алушыларға психологиялық қолдау көрсету;

4) тұлғааралық және топаралық жанжалдарды шешуде делдалдық жұмыстарды ұйымдастыру.

11. Ағартушылық-профилактикалық бағыттар:

1) білім алушылар мен педагогтердің өзін-өзі айқындауына, кәсіптік өсуіне ықпал ету;

2) білім алушылардың бейімсізділігін алдын алу;

3) әдістемелік пен педагогикалық кеңестің және медициналық-психологиялық-педагогикалық консилиумдарының жұмысына ықпал ету;

4) педагог-психологтың және кең көлемде талап етілетін мамандардың кәсіптік құзыреттілігі, функционалдық міндеттері шеңберінен шығатын проблемаларды шешу бойынша (дәрігерлерге, дефектологтарға, логопедтерге, тифлопедагогтарға және басқа) аралас-мамандармен өзара жұмыс жүргізу.

12. Түзету-дамытушылық бағыттар:

1) психологиялық-педагогикалық тренингтер өткізу;

2) білім алушылар мен педагогтердің тұлғалық, зияткерлік, эмоционалды-жігерлік, шығармашылық даму үйлесімділігі бойынша психологиялық түзету және дамыту сабақтарын ұйымдастыру.

13. Психологиялық қызмет жеке немесе топтық негізде білім алушыларға, олардың ата-аналарына (немесе оларды ауыстыратын тұлғаларға) және педагог қызметкерлерге жұмыстың диагностикалық, дамытушылық, түзету және профилактикалық түрлері кешенін жүргізу үшін жекелеген ғимараттарға орналасқан және қажетті жағдайлармен қамтамасыз етілген педагог-психолог кабинеті базасында жұмыс істейді.

14. Психологиялық қызметтің жұмысы әкімшілікпен, педагогикалық ұжыммен, медициналық қызметкерлермен, психологиялық-медициналық-педагогикалық консультациялармен, ата-аналармен (немесе оларды ауыстыратын тұлғалармен) тығыз байланыста жүзеге асырылады.

15. Білім беру ұйымдарында психологиялық қызметтің жұмысын білім беру ұйымының басшысы үйлестіреді.

16. Педагог-психолог өз қызметінде:

- 1) осы Қағидаларды басшылыққа алады;
- 2) өзінің кәсіби құзыреттілігі және біліктілік талаптары шеңберінде шешім қабылдайды;
- 3) жалпы психология, педагогикалық психология мен жалпы педагогика, жеке тұлға психологиясы және дифференциалды психология, балалар және жас ерекшелік психологиясы, әлеуметтік психология, медициналық психология, психодиагностика, психологиялық консультация беру және әлеуметтік, практикалық және жас ерекшеліктік психология саласындағы психологиялық ғылымның жаңа жетістіктеріне ие болады;
- 4) диагностикалық, дамытушылық, әлеуметтік-психологиялық, психологиялық түзету және консультативтік-профилактикалық жұмыстардың ғылыми-негізделген әдістерін қолданады;
- 5) белсенді оқыту, қарым-қатынас жасаудың әлеуметтік-психологиялық тренинг әдістерін, жеке және топтық кәсіптік консультациялар берудің, білім алушылардың қалыпты дамуының диагностикасы мен түзетудің заманауи әдістерін қолданады;
- 6) барлық оқу кезеңінде білім алушының жеке-психологиялық ерекшелектерінің психодиагностикалауды жоспарлайды;
- 7) білім алушылардың тұлғалық қалыптасуындағы және дамуындағы ақаулықты анықтайды;
- 8) білім алушыларға, педагогтарға, ата-аналарға жеке, кәсіптік және басқа да мәселелерді шешуде психологиялық көмек және қолдау көрсетеді;
- 9) күйзеліс, жанжал, қатты эмоционалды күйзеліс жағдайында жүрген педагогтарға, білім алушыларға психологиялық көмек және қолдау көрсетуді жүзеге асырады;
- 10) білім алушылардың бейәлеуметтік әрекеттерінің алдын алады және оларды уақытылы түзетуді жүзеге асырады;
- 11) өзінің кәсіптік құзыреттілігін және біліктілігін арттырады;
- 12) тиісті кәсіби даярлығы жоқ адамдардың орта білім беру ұйымдарында психодиагностика, психологиялық түзету жұмыстарын жүргізуге жол бермейді;
- 13) орта білім беру ұйымдарының әлеуметтік саласын үйлестіруді қалыптастыру және әлеуметтік бейімсіздіктің туындауының алдын алу бойынша жұмыстарды жүзеге асырады;
- 14) зерттеу жұмыстарының материалдары бойынша психологиялық-педагогикалық қорытынды жасайды;
- 15) дамыту және түзету бағдарламаларын жоспарлауға және әзірлеуге қатысады;

16) білім алушылар, тәрбиеленушілер педагогикалық қызметкерлер мен ата-аналар (оларды алмастыратын тұлғалар) арасында психологиялық мәдениетті қалыптастырады;

17) білім алушылармен, ата-аналармен және педагогтармен психодиагностикалық, консультациялық, ағартушылық-профилактикалық, түзету-дамытушылық және әлеуметтік-диспетчерлік жұмыстардың нысандарын және әдістерін таңдайды;

18) оқу-тәрбие үдерісін ұйымдастыру бойынша құжаттамалармен, білім алушылардың және педагогтердің жеке істерімен танысады;

19) түзету және дамытушылық бағдарламаларын және психологиялық жұмыстың жаңа әдістемесін жасауды талқылауға қатысады;

20) жоғары оқу орындарының психология кафедраларымен және тәжірибелі психологтар қауымдастықтарымен байланыс жасайды;

21) Психологиялық қызметтің жұмысын жақсарту мәселесі бойынша аудандық (қалалық) білім беру бөлімдеріне және Маңғыстау облысының білім басқармасына ұсыныспен шығады;

22) пәндік кафедралардың және медициналық-психологиялық-педагогикалық консилиумның, педагогикалық және әдістемелік кеңестердің жұмысына қатысады;

17. Педагог-психолог:

1) психологиялық диагностикалау нәтижелерінің нақтылығын, пайдаланылған диагностикалық және түзетушілік әдістердің барабарлығын, ұсынымдар мен қорытындылар негізділігін, психологиялық ақпараттың құпиялылығын;

2) Психологиялық қызметтің есепке алу-есеп беру құжаттамаларының жүргізілуін және сақталуын;

3) кәсіптік психологиялық этиканың сақталуын;

4) Психологиялық қызметтің жұмысына берілген материалды-техникалық құралдардың сақталуын қамтамасыз етеді.